

Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026

Supplerende plan etter innvilget tilskudd fra Bufdir

Nesna kommune

SøknadsID: 1229485

Innvilget tilskudd: kr 200 000

Vedtaksdato: 20.05.2026

Bakgrunn

Nesna kommune har fått innvilget kr 200 000 gjennom Bufdirs tilskuddsordning «Tilskudd til kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026».

Tilskuddet skal benyttes til å styrke kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, med særlig vekt på tilhørighet, deltakelse, mestring, psykisk helse, tidlig innsats og forebygging av utenforskap.

Nesna kommune er en liten kommune med korte avstander mellom tjenester, innbyggere og beslutningstakere. Dette gir gode muligheter for tett samarbeid og tidlig innsats. Samtidig har kommunen begrensede faglige og økonomiske ressurser sammenlignet med større kommuner. Det er derfor viktig å benytte eksisterende lokale og regionale samarbeidsstrukturer og kompetanseressurser på en systematisk måte.

Kommunen vil perioden særlig styrke det forebyggende arbeidet gjennom:

- Flere trygge og inkluderende møteplasser for barn og unge
- Aktiviteter utviklet i samarbeid med barn og unge
- Innleie av relevant fagkompetanse
- Aktiv bruk av SLT-samarbeidet
- Samarbeid med det interkommunale prosjektet Felles Ansvar – Polarsirkelregionen
- Styrket tverrfaglig samarbeid mellom kommunale tjenester
- Økt oppmerksomhet på inkludering og deltakelse blant barn og unge med risiko for utenforskap.

Lokalt utfordringsbilde

Nesna kommune har et sammensatt oppvekstbilde. Kommunens forebyggende arbeid bygger på erfaringer fra kommunale tjenester, samarbeidspartnere, ungdomsråd og tilgjengelig kunnskap om barn og unges oppvekstsvilkår.

Ungdata 2025

Ungdata-undersøkelsen i Nesna kommune ble gjennomført i uke 6–7 i 2025.

Undersøkelsen omfattet 59 elever, hvorav 54 svarte. Dette gir en svarprosent på **92 prosent**.

Ungdata-undersøkelsen er et viktig kunnskapsgrunnlag for kommunens videre forebyggende arbeid. Resultatene skal brukes sammen med kommunens egne erfaringer og innspill fra barn og unge til å prioritere tiltak. Der vil bli gjennomført en ny ungdata undersøkelse tidlig i 2028.

Kommunen vil i den videre planleggingen særlig se nærmere på resultater innen:

- Trivsel og tilhørighet
- Fritidsdeltakelse
- Ensomhet og sosialt nettverk
- Psykisk helse og livsmestring
- Skolemiljø og skolefravær
- Rus og rusrelaterte utfordringer
- Framtid og utdanning
- Bruk av digitale medier
- Opplevelsen av trygghet og inkludering.

Et lokalt behov for møteplasser og aktiviteter

Ungdomsrådet i Nesna har spilt inn et tydelig ønske om flere møteplasser og flere aktiviteter for barn og unge.

Dette er et viktig innspill i kommunens prioritering av tiltak.

Kommunen legger til grunn at gode og tilgjengelige møteplasser kan bidra til:

- Økt tilhørighet
- Vennskap og sosialt nettverk
- Mestring

- Fysisk aktivitet
- Psykisk helse
- Inkludering
- Redusert risiko for utenforskap.

Tiltakene skal derfor ikke bare rette seg mot barn og unge som allerede har utfordringer, men også være universelle og tilgjengelige for alle.

Samtidig skal kommunen ha særlig oppmerksomhet på barn og unge som i liten grad deltar i organiserte fritidsaktiviteter eller som har svake sosiale nettverk.

Mangfold og inkludering

Nesna kommune har et statlig mottak med kapasitet på om lag 150 personer. Kommunen bosetter også årlig om lag 10–20 enslige mindreårige og familiemedlemmer.

Dette bidrar til et mangfoldig lokalsamfunn og gir kommunen både ressurser og utfordringer i det forebyggende oppvekstarbeidet.

For barn og unge som kommer til kommunen gjennom bosetting eller mottak, kan overgangen til et nytt lokalsamfunn innebære særskilte utfordringer knyttet til språk, sosial tilhørighet, vennskap og nettverk, deltakelse i fritidsaktiviteter, kulturforståelse, skole og utdanning, psykisk helse og opplevelse av trygghet og tilhørighet.

Forebyggingsprogrammet skal derfor bidra til at møteplasser og aktiviteter er inkluderende og tilgjengelige også for barn og unge med minoritetsbakgrunn og nyankomne familier.

Det skal legges vekt på at barn og unge med ulik bakgrunn får mulighet til å delta på lik linje med andre.

Regionalt samarbeid – Felles Ansvar – Polarsirkelregionen

Nesna kommune deltar i etableringen av Felles Ansvar – Polarsirkelregionen.

Felles Ansvar er etablert som et lavterskel og tverrfaglig forebyggingstiltak for ungdom i alderen 12–19 år som står i risiko for blant annet rus, kriminalitet, vold, utenforskap eller andre psykososiale utfordringer.

Prosjektet bygger på erfaringene fra Felles Ansvar Salten, som har vært etablert siden 2008, og inngår i den fylkesdekkende satsingen Felles Ansvar Nordland.

Felles Ansvar – Polarsirkelregionen skal gi kommunene tilgang til:

- Regional fagressurs

- Tverrfaglig oppfølgingsteam
- Metodestøtte
- Kompetanse
- Styrket samarbeid med politiet
- Bedre samordning på tvers av kommunegrenser.

Nesna kommune vurderer denne ressursen som viktig fordi kommunen alene har begrensede muligheter til å etablere et tilsvarende fagmiljø.

Koordinator for Felles Ansvar som del av Nesnas forebyggende struktur

Koordinatorressursen i Felles Ansvar skal være en sentral samarbeidspartner i Nesna kommunes forebyggende arbeid.

Koordinatoren arbeider tett opp mot politiet og inngår i prosjektets regionale struktur. Det legges opp til jevnlige tverrfaglige møter hvor aktuelle utfordringer, forebyggende tiltak og behov for samarbeid kan drøftes.

I Nesna skal koordinatoren bidra til å styrke det systematiske og tverrsektorielle forebyggingsarbeidet.

Dette innebærer blant annet å bidra til koordinering av kommunens forebyggende innsats, delta i tverrfaglige samarbeidsarenaer, bidra til kunnskapsdeling mellom kommune, politi og øvrige samarbeidspartnere, bidra til identifisering av forebyggende behov, støtte utvikling og gjennomføring av universelle forebyggende tiltak, bidra til rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid, bidra til utvikling av møteplasser og aktiviteter, bidra til at barn og unge medvirker i kommunens forebyggende arbeid og koble kommunens lokale arbeid til regional kompetanse og erfaring.

Koordinatorens individuelle oppfølgingsarbeid gjennom Felles Ansvar finansieres ikke av Bufdir-tilskuddet. Bufdir-midlene skal benyttes til tiltak og innsatser innenfor tilskuddsordningens formål.

Samarbeid med SLT

SLT-koordinatoren er en viktig ressurs i kommunens forebyggende arbeid.

SLT-samarbeidet skal ses i sammenheng med Felles Ansvar og kommunens øvrige tverrfaglige arbeid.

SLT-koordinatoren skal bidra til oversikt over lokale utfordringer, rus- og kriminalitetsforebygging, samarbeid mellom kommunen og politiet, planlegging av

forebyggende aktiviteter, kunnskapsdeling og tverrfaglig samarbeid og vurdering av nye forebyggende tiltak.

Kommunen skal søke å unngå parallelle strukturer og heller bruke SLT, Felles Ansvar og kommunens eksisterende tverrfaglige arenaer som gjensidig forsterkende ressurser.

Prioriterte tiltak i 2026

Tiltak 1 – Flere trygge møteplasser og aktiviteter

Kommunen skal gjennomføre flere aktiviteter og samlinger for barn og unge.

Tiltakene skal være lavterskel og i størst mulig grad gratis eller ha svært lav kostnad.

Aktivitetene utvikles i dialog med barn og unge og kan omfatte ungdomskvelder, aktivitetsdager, sosiale samlinger, friluftaktiviteter og kultur- og kreative aktiviteter. Temakvelder og aktiviteter på tvers av alders- og miljøgrupper.

Det skal legges særlig vekt på at aktiviteter er inkluderende og tilgjengelige for barn og unge som ikke allerede deltar i organiserte fritidsaktiviteter.

Tiltak 2 – Samlinger om livsmestring, tilhørighet og forebygging

Det gjennomføres samlinger hvor barn og unge får anledning til å møte trygge voksne og delta i aktiviteter og samtaler om temaer som er relevante for deres hverdag.

Aktuelle temaer kan være vennskap, psykisk helse, ensomhet, identitet, inkludering, rus, kriminalitetsforebygging, digital risiko og sosiale medier, skole og framtid, utdanning og arbeid, og hvordan få hjelp når man trenger det.

Innholdet skal tilpasses alder og utvikles med utgangspunkt i barn og unges egne innspill.

Tiltak 3 – Innleie av fagkompetanse

Nesna kommune vil benytte deler av tilskuddet til innleie av relevant kompetanse som kommunen selv ikke har tilgjengelig.

Kompetansen skal brukes til å styrke kommunens forebyggende arbeid og omfatter kompetanseheving, veiledning, forebyggende metodearbeid, arbeid med psykisk helse og livsmestring, utenforskap og inkludering, ungdomsmedvirkning, rus- og kriminalitetsforebygging og utvikling og evaluering av tiltak.

Innleid kompetanse skal komme det universelle og målrettede forebyggingsarbeidet til gode og skal ikke benyttes til individuelle vedtaksbaserte tjenester.

Barn og unges medvirkning

Barn og unge skal ha en aktiv rolle i utviklingen av tiltakene.

Ungdomsrådet har allerede meldt behov for flere møteplasser og aktiviteter. Dette innspillet legges til grunn for prioriteringene i perioden.

Kommunen skal videre bruke ungdomsråd, elevråd, dialogmøter, brukerundersøkelser og direkte tilbakemeldinger etter aktiviteter.

Barn og unge skal blant annet få påvirke hvilke aktiviteter som gjennomføres, når aktivitetene gjennomføres, hvilke temaer som tas opp, hvordan møteplassene skal utformes, hvordan tiltakene evalueres.

Medvirkningen skal dokumenteres og inngå i kommunens rapportering og videre planarbeid.

Tverrsektoriell organisering

Forebyggingsprogrammet skal inngå i kommunens eksisterende tverrfaglige struktur.

Følgende aktører inngår etter behov skole, barnehage, helsestasjon/skolehelsetjeneste, psykisk helse, kultur og fritid, SLT-koordinator og Felles Ansvar-koordinator, politi, frivillig sektor, ungdomsråd/elevrepresentanter og flyktningetjenesten/mottak.

Det gjennomføres jevnlig tverrfaglige møter.

Felles Ansvar-koordinatoren og SLT-koordinatoren skal bidra til at kommunens lokale forebyggende arbeid sees i sammenheng med regionalt politi- og forebyggingsarbeid.

Målgruppe

Forebyggingsprogrammet har alle barn og unge som målgruppe.

Det skal samtidig være særlig oppmerksomhet på:

1. Barn og unge i risiko for utenforskap
2. Barn og unge med svake sosiale nettverk
3. Barn og unge som ikke deltar i fritidsaktiviteter
4. Barn og unge med psykiske eller sosiale utfordringer

5. Ungdom med risiko for rus, kriminalitet eller vold
6. Ungdom med skolefravær eller risiko for frafall
7. Enslige mindreårige og andre barn og unge med minoritetsbakgrunn
8. Barn og unge fra familier med levekårsutfordringer.

Tiltakene skal kombinere universell forebygging med målrettet innsats.

Mål for høsten 2026

Nesna kommune setter følgende mål for tilskuddsperioden:

Mål 1

Det skal etableres og gjennomføres flere inkluderende møteplasser og aktiviteter for barn og unge.

Mål 2

Barn og unge skal involveres i planlegging og evaluering av aktivitetene.

Mål 3

Kommunens tverrsektorielle forebyggingsarbeid skal styrkes gjennom bedre samhandling mellom skole, helse, kultur/fritid, SLT, politi og Felles Ansvar.

Mål 4

Kommunen skal benytte regional kompetanse gjennom Felles Ansvar til å styrke det lokale forebyggingsarbeidet.

Mål 5

Kommunen skal styrke kompetansen hos ansatte og samarbeidspartnere gjennom relevant innleid kompetanse.

Mål 6

Barn og unge som står i fare for utenforskap skal ha bedre tilgang til aktiviteter, møteplasser og forebyggende støtte.

Budsjett

Tilskuddet på kr 200 000 foreslås disponert slik:

Tiltak	Beløp
Innleie av relevant fagkompetanse	Kr. 70 000,-
Samlinger, aktiviteter og møteplasser for barn og unge	Kr. 90 000,-
Kompetanseheving, matriell og forebygging	Kr. 25 000,-
Medvirkning, evaluering og dokumentasjon	Kr. 15 000,-
Totalt	Kr. 200 000,-

Felles Ansvar-koordinator og SLT-koordinator inngår som eksisterende/andre finansierte ressurser i kommunens samlede forebyggingsarbeid. Bufdir-tilskuddet skal ikke benyttes til individuell, vedtaksbasert oppfølging.

Kommunen har opprettet eget koststed/prosjektnummer for alle inntekter og utgifter knyttet til tilskuddet.

Ved behov for vesentlige endringer i bruken av midlene vil kommunen kontakte Bufdir.

Framdrift

August - september 2026

- Ferdigstille plan og sende til Bufdir
- Etablere tydelig ansvarsfordeling
- Planlegge aktiviteter
- Avklare innleie av kompetanse
- Etablere struktur for samarbeid mellom SLT og Felles Ansvar.

September - November 2026

- Innhente barn og unges innspill
- Starte og gjennomføre samlinger og aktiviteter
- Gjennomføre kompetanseheving
- Følge opp tverrfaglig samarbeid
- Involvere ungdomsråd/elevråd

- Samle inn tilbakemeldinger fra barn og unge.

November – Desember 2026

- Gjennomføre resterende aktiviteter
- Evaluere tiltakene
- Sammenstille erfaringer og resultater
- Vurdere hvilke tiltak som bør videreføres
- Dokumentere bruk av tilskuddsmidlene og måloppnåelse.

Evaluering

Evalueringen skal vise både hva som er gjennomført og hvilke resultater tiltakene har gitt.

Kommunen vil blant annet følge med på antall aktiviteter og samlinger, antall deltakere, hvem som deltar, om barn og unge som vanligvis ikke deltar i aktiviteter nås, barn og unges opplevelse av tilhørighet og mestring, barn og unges vurdering av møteplassene, antall og type medvirkningsaktiviteter, ansattes og samarbeidspartneres vurdering av samarbeidet, hvordan SLT og Felles Ansvar har bidratt til kommunens forebyggende arbeid.

Ungdata og andre relevante lokale data vil brukes som del av det langsiktige kunnskapsgrunnlaget.

Kommunen vil være varsom med å knytte kortsiktige tiltak direkte til langsiktige effekter på eksempelvis psykisk helse, kriminalitet eller skolefravær. Evalueringen vil derfor også vurdere konkrete gjennomførings- og deltakelsesresultater.

Forventede resultater

Gjennom forebyggingsprogrammet forventer Nesna kommune flere tilgjengelige møteplasser, for barn og unge, økt deltakelse i aktiviteter, økt opplevelse av tilhørighet og fellesskap, bedre muligheter for mestring, styrket barn- og ungemedvirkning, bedre inkludering av barn og unge med ulik bakgrunn, styrket samarbeid mellom kommunale tjenester, bedre samhandling mellom kommune og politi, bedre tilgang til regional forebyggingskompetanse, tidligere identifisering av utfordringer og et mer systematisk og robust forebyggingsarbeid.

Forankring og videreføring

Tiltakene inngår i Nesna kommunes samlede forebyggende arbeid for barn og unge.

Kommunen vil bruke erfaringene fra høsten 2026 til å vurdere hvilke tiltak som bør videreføres i kommunens ordinære virksomhet og hvilke tiltak som eventuelt kan videreutvikles gjennom regionalt samarbeid eller nye tilskuddsordninger.

Etableringen av Felles Ansvar – Polarsirkelregionen er særlig viktig i denne sammenhengen. Samarbeidet gir Nesna tilgang til kompetanse og fagressurser som det er krevende for en liten kommune å etablere alene.

Samtidig skal kommunens egne tjenester, SLT-samarbeid, ungdomsråd og øvrige lokale ressurser fortsatt være sentrale i det forebyggende arbeidet.

Samlet vurdering

Nesna kommune har et tydelig behov for å styrke det forebyggende arbeidet rundt barn og unge. Kommunens kunnskapsgrunnlag, herunder Ungdata 2025, innspill fra ungdomsrådet og erfaringer fra kommunale tjenester og samarbeidspartnere, viser behov for å styrke tilhørighet, deltakelse, møteplasser, inkludering og tidlig innsats.

Kommunens situasjon som vertskommune for et mottak og bosettingskommune for enslige mindreårige og familier gjør inkludering og sosial deltakelse til et særlig viktig område.

Samtidig står kommunen overfor utfordringer knyttet til rus, kriminalitet, digital risiko og ungdom i sårbare livssituasjoner. Det regionale samarbeidet Felles Ansvar – Polarsirkelregionen gir kommunen en viktig mulighet til å styrke dette arbeidet gjennom tilgang til kompetanse, samarbeid med politiet og tverrfaglig forebygging.

Bufdir-tilskuddet på kr 200 000 skal derfor brukes som en målrettet ressurs for å styrke konkrete forebyggende aktiviteter og kompetanse høsten 2026.

Kommunen vil kombinere universelle tiltak rettet mot alle barn og unge med tiltak som særlig skal bidra til at barn og unge i risiko for utenforskap får tilgang til fellesskap, aktiviteter og støtte.

Barn og unges egne stemmer skal være sentrale i utviklingen og evalueringen av tiltakene.

Målet er å bygge et mer helhetlig, koordinert og bærekraftig forebyggingsarbeid som kan videreføres etter tilskuddsperioden.

Nesna kommune, august 2026

SøknadsID: 1229485